

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Égész évre 200 L., fél évre 100 L., negyedévre 50 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A székelység hatalmas számu egybejöttevel folyt le a vármegyei Magyar Párt közgyűlése.

— A székely nép ma már erős faji öntudattal vesz részt sorsának intőzésében. Ugyanilyen öntudattal, egységesen támogatja vezéréit, s foglal állást az őt önző érdekből félrevezetni akarókkal, s a fajáruló »renegátokkal« szemben. — Tisztújítás általános, egyetértő lelkesedés mellett. — Parlamenti képviselőink nagyszabásu beszámoló beszédei. —

A legkritikábbban, igazán csak kivételes ünnepélyes alkalmakkor egybegyűlni szokott, hatalmas számu közönség részvétele, lelkes érdeklődése mellett folyt le január 28-án, kedden a vármegyei Magyar Párt évi rendes közgyűlése városunkban. A tágas színházterem szorongásig telt földszinti nézőtere, karzatai, az ajtókon kívüli előterembe, a pódiumra szorultak tömegei mind bárki által szemmel látható külső jelei voltak ennek a nagy érdeklődésnek. S ha az igazmondással együtt haladni még elvétve sem tudó ellenségeink, ismert módszerükkel letagadni próbálnák is a szemmel láthatót, füllel hallhatót, sőt (kitelhetik tőlük) esetleg azt erősítgetnék, hogy nem is volt egyáltalában magyar párti gyűlés — mindegy: csak a saját maradék hitelüket jártatják le még teljesebben, azok előtt is, akik idáig, mintegy mákonyos bódultságban, a kigyó ártalmas célzatu, mézédés sugdosását az igaz ember igaz beszédétől nem tudták megkülönböztetni. Mert az a sok nyílt szemű, nyílt fülvű, értelmes székely gazda, s más magyar testvérünk, aki itt a legtávolabbi vidékek képviselőitében is megjelent, s itt látott és hallott, ott-hon beszélni fog! És ma már bizonyos, hogy otthon ezek szava fog hitelre találni, nem pedig azoké, akik — egy a gyűlésen alkalmazott remek hasonlatot idézve —: „Fulkó lovagok” gyanánt hamis harangozással akarják tévutra csalni, zsákmányul ejteni a köznyomoruságban ide-odatévelygőket... Ma már ugyanis minden jel kétségtelenül azt igazolja, amit párttagozatunk elnöke is „örömtől repeső szívvel” állapított meg, hogy a faji öntudatában megerősödött, s ez által szilárd egységgé tömörült székelység nem az az elkábítható, hiszékeny „tömeg”, amelyet bármiféle mesterkedéssel, hamis ígéretekkel el lehetne ámítani, vagy éppen saját faji érdekeivel ellentétes, idegen érdekek szolgálatába telergetni.

Közvetlenül a választások előtt, „új harcok előestéjén” állapítjuk ezt meg, mi is, örvendtes örömmel, székely fajunkra való büszkeséggel, s e megállapításunk igazságában bizonyosak is vagyunk. Azok ellenben,

akik ebben most is kételkedve, a székely nép maszlaggal elbódítható, egyenes utjától eltéríthető voltának téves hiedelmében próbálják tovább is üzni csalárd játékaikat, azok rövid időn belül saját csattanós kudarcuk árán fognak eljutni ugyanehhez a bizonyossághoz!

A lélekemelő és mindenképpen impozáns közgyűlésről különben számoljon be az alábbi tudósításunk:

Délután fél 11 óra felé lehetett, mikor az Országos Magyar Párt általános tisztelettel és szeretettel körülvevett nagynevű elnöke, gróf Bethlen György, a gyűlés hosszas és lelkes éljenzése közben, a színházteremben megjelenve, az emelvényen helyet foglalt. Körülötte a megyei párttagozat elnöksége részéről: Jodál Gábor dr., Hinléder Fels Ákos dr., parlamenti képviselőink, szenátoraink: Balogh Arthur dr., Sebesi János dr., Abrudbányai Ede dr. és Laár Ferenc, a vendégképpen jelenlevő: Barabás Béla dr. kisküküllői magyar képviselő, továbbá Haáz F. Rezső és Soó Gáspár titkárok helyezkedtek el, míg a kolozsvári Keleti Ujságot: Zágony István dr. szerkesztő képviselte.

Jodál Gábor dr., a vármegyei párttagozat elnöke nagy tetszéssel fogadott, tömör megnyitójában megállapította, hogy a mult küzdelmek egy lezáródott szakasza után, új küzdelmek előestéjén kapta a hívást a vármegye magyarsága, amely mintegy ünnepre szokott ilyen alkalmakkor ide összejönni, hogy a multak eredményeinek, tanulságainak hasznosítása mellett, megállapítsa a jövő küzdelmek eszközeit, taktikáját. Örömtől repeső szívvel állapítja meg — aminek ez a közönség tekintélyes tömeget befogadni sem képes, szorongásig telt terem a legnyilvánvalóbb bizonyossága — hogy a vármegye magyarsága ezt a hívó szót mindentűn a legteljesebben megértette. Ez a nagy összegyülekezés azonban ma már nem csupán ösztönösen történt, mintegy a vezető hivasának való önkénytelen engedelmességgel. Hanem jött mindenki önként, öntudatosan, a faji érdekek kötelesség érzetével, ami ma már minden székely lelkében él. Ebben az érzésében csak megerősödik, ha látja, hallja vezéréit, viszont a vezetőknek is szüksége van a tömegek támogatására, s ebből kivetheti részét minden egyes. Hisz, hogy a gyűlés lefolyása is méltó lesz nivóban, méltóság teljességben a külső kép, a megjelentek számának impozáns voltához, amint ezt az ügy nagysága is megkivánja. Az országos pártelnök, megjelent képviselőink, szenátoraink, s az egész gyűlés közönségének lelkes üdvözlése, s az érkezett üdvözlő iratok bemutatása után, kegyelettel emlékezett meg a párt veszteségeiről: Ugron Zoltánról, id. Soó Istvánról, Jobb Dénesről, Vass Áronról, Benedek Elekről, Kovács Ferencről, Gönczi Lajosról, Hlatky Miklósról, Demeter Lőrincről,

akiknek emléke iránt felállással adózott a gyűlés közönsége.

Elnöki jelentés.

A helyesléssel, tetszésnyilvánítással többször megszakított megnyitó után Hinléder F. Ákos dr., a párt ügyvezető alelnöke olvasta fel az elnökség nevében, széles áttekintéssel készített, stílusában lendületes szépségű jelentését a megelőző közgyűlés óta letelt időről. A párttagozat mostani vezetősége mindjárt kezdetben eredményes akciót kezdeményezett a liberálisok idején a községekől áll. iskolai célokra követelt 14 százalékos megterhelés ellen. A helybeli pénzügyi adminisztrátor által kifüggesztett, magyar nyelvet tiltó táblák eltávolítása céljából is megtették a lépéseket, — maig eredménytelenül. A gyűlés azok miatt ezuttal is kifejezte tiltakozását. Szólt a jelentés a ma már rendkívül keresett, nagy forgalmat elért népirodáról, mely az ingyenességet teljesen megvalósította, s amire a pártvezetőség büszke méltán lehet. Ugyancsak büszkeséggel és elégtellel emelte ki a jelentés a pártnak a községek tagozatok újjászervezésére irányuló munkáját, melynek során a falvak népének tömeges részvétele, lelkesedése a leghatározottabban megcáfolta ellenségeink, különösen a renegát magyarok ama hazug gyanúsítását, hogy a tömegek szélesebb rétegei nem hívei a magyar pártnak, melynek a vezetése nem demokratikus.

Kitért a jelentés arra a székely községeknek fenyegető újabb megterhelési tervre, amely szerint 57 állami iskolának részint a felépítése, részint a rendbehozatala terheit akarták ugyanannyi községeknek a nyakába akasztani, míg Parajd község tanácsának öntudatos kezdeményezése, Laár képviselő közbelépése és a megyei tanács intézkedése folytán elhárították róluk ez az újabb veszedelem. Ez a példa is szembetűnően igazolja, mennyire fontos az, ha a községeknek a nép érdekeit igazán képviselni és védeni tudó, választott tanácsa van.

Foglalkozott a jelentés a közbirtokossági ügyekben felmerült sérelmekkel, a favágatás nehézségeivel, a legeltetés kérdésével, elismeréssel említvén Abrudbányai és többi parlamenti megbízottunk nevét, akik mindezekben a kérdésekben is a nép érdekei szerint fejtettek ki nagy tevékenységet.

Nagy elismeréssel méltányolta aztán a megyei párttagozat korábbi, köztiszteletben álló elnöke: Sz. Szakáts Péter munkásságát, aki nehéz időkben, az összességnek kevésbé aktív támogatása mellett töltötte be tisztét, s szerzett magának hervadhatatlan érdemeket. Javasolja, hogy a párt válassza meg őt ezért örökös díszelnökének. A javaslat általános helyesléssel találkozott. A meghatódottan köszönetet mondó, érdemes új díszelnököt Jodál elnök üdvözlötte később szép szavakkal.

Frappáns hatásu része volt Hinléder jelentésének az, amelyben községeknek új csoportosításával foglalkozott, az ekörül eljárás Prokrustes-ágyhoz hasonlítván, amelybe akit belefektettek, vagy kinyújtották, vagy meg-

csonkították, hogy a kényszerágyba pont beférjen. S mindez: átlátszó kortescéliből, hogy egy alkalmas eszköz közül bevált karikásnak e községek felett nagyobb hatalmat biztosíthassanak. E résznél is nagyobb hatása a jelentésnek még akkor volt, mikor a választással kapcsolatos megegyezési tárgyalásokat ismertetve, a renegát magyaroknak ezek körüli szerepét leplezte le, rámutatván arra a hasonlóságra, ami közülök némelyiknek szerepe és a tatárjárás-korabeli Fulkó lovagé között van, aki várába harangszóval csalogatta be a közromlás miatt uttalan utakon bolyongókat, hogy őket azután kegyetlenül kifosztassa. Hatalmas tapsvihár, s a székelységet félrevezetni akaró »renegátok« elleni kemény elítélő kifejezések követték e szavakat, minthogy általában a fajárulók iránti ingerültség, megvetés felszabadult indulatai a gyűlés egész folyamán sokszor jutottak elemi erejű kifejezéshez. Már ez maga is jogossá tette a jelentés végén megnyilvánult azt a reménységet, hogy a magyarság mostani küzdelme csak teljes győzelemmel végződhetik, a nagy magyar egységet egy-két ide befurakodott áskálódónak nem sikerülhet megbontani.

Az elnöki jelentés után Nagy Lajos esperes szólalt fel, lelkesen előadott, általános hatásu, szép beszédben fejezvé ki a bizalmat a vezetőség, a Magyar Párt iránt, amelyet a székely nép is a maga egyetlen politikai szervének ismer el s ahhoz ragaszkodik. Különösen azt kéri a vezetőségtől, hogy az anyanyelv érvényesítésének jogáért való küzdelmet folytassa tovább is lankadatlanul.

A jelentés egyhangu tudomásul vétele után a tisztújítás következett, mely Sz. Szakáts Péter díszelnök vezetésével folyt le, a gyűlés a kandidáló bizottság javaslatára újra választván az eddigi érdemes elnökséget s új tagokkal egészítvén ki a bizottságokat. (Ezek tagjai névsorát a jövő számunkban fogjuk közölni.)

Gróf Bethlen György beszéde.

Jodál Gábor dr. az elnöki széklet rövid és tömör köszönő szavakkal ismét elfoglalván, gróf Bethlen Györgyöt kéri fel beszámolója előadására. Az Országos Párt szeretett elnökét az egész terem közönsége hosszantartó, hatalmas tapsviharral, éljenzéssel köszöntötte. Bethlen György elsősorban az új elnökséget üdvözlötte és köszönetet mondott a legutóbbi parlamenti választás alkalmával az iránta és a párt iránt megnyilvánult bizalomért. Kéri, hogy a megjelentek tolmácsolják köszönetét otthon is, miután ő a legutóbbi szervező körut alkalmával — más közérdekű leköttöttsége miatt — nem tudta társaival együtt a megye közsékeit sorra látogatni.

Ezután tárgyilagos hangon, de alapos kritikával sorra vette a romániai politikai élet legutóbbi mozzanatait, s a kormányok ténykedéseit, melyekben a kisebbségellenes célzat a legtöbbször megtalálható volt, sokszor — tájékoztatlansággal is párosulva. Ismértette a pártnak a bányatörvény,

majd részletesebben a közigazgatási reform létrejöttét megelőző küzdelmét, tevékenységét. Elítéli azt az eljárást, amit a községek önkényes csoportosítása terén vármegyénkben elkövettek. Ajánlja a megválasztandó új községi tanácsoknak, hogy ahol meg nem felelő községi csoportosításokat hajtottak végre, erre nézve indítványozzák új határozatok hozatalát. Ugyanezért az egyes választók is gondolják meg, kire adják szavazataikat, hogy azokkal ne egyes elhelyezkedni kívánó, önző akarnokok érdekeit segítsék érvényesíteni. A közigazgatási törvény részletes bírálata után az adóterhek súlyos voltáról, s az ellenük folytatott küzdelemről szólott nagy érdeklődés mellett Bethlen György. Gazdák, kereskedők, iparosok egyaránt nehéz helyzetben vannak, amit súlyosbítt még a közéleti korrupció. Údvös intézkedésnek alig mondható néhány — ezek között a volt magyar tisztviselők nyugdíjazására vonatkozó törvény, bár ez sem biztosítja az érdekeltek megélhetését. Ugyancsak csekély összeg a kisebbségi felekezetteknek juttatott iskolai állománysegély is. Kárhoztatja a most is folyó névelmezéseket, egyes tankönyvek magyargyűlöltre bujtogató szellemét, s általában azt a rendszert, mely mint Angelescu szellemének hagyatéka a tanügyi kormányzatban ma is érvényesül. Ezzel szemben a románság által annyit gyálázott Apponyi-féle törvényt önmagunk ellen kész örömmel elvállalhatnók.

Eles kritikával illeti Maniunak és Kormányának a megígért kisebbségi törvény folytonos halogatása tekintetében megnyilvánuló magatartását. A párt változtatlanul küzdeni fog a törvény megalkotásáért. Majd szól a közeledő közigazgatási választásokról, melyekkel szemben a legjobb reménysegeket táplálja, látván a párt mindenütt való hatalmas megerősödését. Fontos is, hogy meggondoljuk, kire adjuk le szavazatunkat, nehogy ellenség kezébe juttassunk fegyvert magunk ellen, amire példát is tud említeni a vármegye egyetlen nem magyar képviselőjében, aki mint koronatanu fontos alkalommal a székelység ellen nyilatkozott. Ha azonban mindezt meggondoljuk és az egysegtől el nem tántorodunk, fennmaradásunk kétségtelen s időlen időkig élni fogunk!

A közgyűlés közben is nagy tesszéssel s végül hatalmas tapsviharral fogadta a Bethlen György beszédét mely után Balogh Arthur szenátor állott szólásra, kinek maradandó értékű beszédét módunkban van teljesen közzéadni.

Balogh Arthur szenátorunk beszéde.

Tisztelt választópolgárok! Magyar testvérek!

Amikor a messze célpontja felé haladó trópusi karaván fáradságos sivatagi vándorútján a homoktengernek egy enyhet adó szigetéhez, oázisához érkezik, pihenőt tart, hogy visszatekintsen eddig megtett útjára, hogy szemügyre vegye, rendben vannak-e a továbbhaladásra dolgai és számot vessen egyben további útjával is. Ilyen karaván vagyunk mi is, a romániai magyar kisebbségi nemzet, amely — eddigelé legalább — a meg nem értésnek, a biztosított jogok előli hol nyílt, hol burkolt, de mindig igen határozott, makacs és szűkeblű elzárkózásoknak kietlen sivatagában vándorol, annyi fáradsalom és küzködés közepette, nagy céljának: a kisebbségi nemzeti szabadságnak elérése felé. És ilyen oázis nekünk ez a mai nap, ez a mai gyűlésünk. Az enyhülésnek, a szemügyrevételeknek, elgondolkodásoknak, de egyben a nagy, szent munkában való törhetetlen kitartás mellett örök fogadalomtételnek oázisa. Ez a mi gyűlésünk nem üres választási formalitások sablonos elintézése, sem arra való alkalom, hogy itt csak szép szavak szivárványszínű buborékait eregessük a levegőbe, nem is egyszerű pártmanifesztáció. Mindezeknél sokkal több. Mert ami itt most elhangzik, az a romániai magyar kisebbségi nemzet lelkiismeretének, meggyőződésének, követeléseinek a szava és — mert kritika nélkül nincs élet — a bíralt szava is és pedig minden irányban, többséggel, kormányal és — minmagunkkal szemben.

Azután a nagy áttekintéssel, nagy hűséggel megrajzolt helyzetkép után,

amelyet a mi szeretve tisztelt pártelnökünk a mi helyzetünkről adott, felmentve érezhetném magamat az alól, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzam. Ha ezt mégis teszem, teszem csak azért, mert vannak igazságok — és a mi helyzetünkben éppen vannak — amelyeket nem lehet eleget hangoztatni. A 11 év alatt, amióta a romániai Magyarország új államába bekebelezetett, az egymást váltogató kormányok részéről semmi komoly szándék nem mutatkozott arra nézve, hogy a részünkre ünnepelesen, nemzetközi szerződéssel biztosított jogok valóra váljanak. Pedig a kisebbségi jogok megadása már a békeszerződés megkötésekor mint az európai béke egyik legfőbb garanciája ismertetett el. Clémenceau, a békekonferencia elnöke, aki a többségi román nemzet előtt olyan nagy tiszteletben állott, azt írta Paderewski lengyel miniszterelnöknek a lengyel kisebbségi szerződés megküldésekor: »Az egy államba bekebelezett kisebbségek jobban bele fognak illeszkedni új helyzetükbe, ha tudják, má kezdetől fogva, hogy a szűkebb védelemben részesülnek és biztosítva vannak az igazságtalan bánásmódnak minden veszélye ellen.«

Amikor Bratianu Jonel nem akarta vállalni a békekonferencián a kisebbségi szerződést, Wilson amerikai elnök, akinek a győzők egész győzelmeiket egyedül köszönik, azt mondotta: »Az Egyesült Államok nem fogadhatnak el olyan békeszerződést, amely nem hordja magában a tartós béke garanciáit.« A román kisebbségi szerződés határozottan elismeri, hogy a kisebbségi jogok megadása a nagy területi gyarapodásoknak, amelyekhez Románia jutott, a feltétele volt és ebben a szerződésben az áll, hogy »Románia saját akaratából a szabadság és igazságosság határozott biztosítékait óhajtja megadni minden lakójának fajra, nyelvre és vallásra való tekintet nélkül.« Ezek történeti tények, amiket letagadni nem lehet. És ezen történeti tények alapján kérem én: vajjon velünk szemben ezek az intelmek a kormányok részéről figyelembe vétettek-e? Kérem, vajjon a szabadságnak és igazságosságának garanciáit ma is bírjuk e kisebbségi nemzeti életünkben?

Ha mindeddig semmi komoly szándék nem mutatkozott e kérdés megoldására, annál inkább el kell ezt várnunk a ma kormányon levő párttól, mert ezt a pártot erre egész multja és programja a legszorosabban kötelezi. A gyulafehérvári határozatokat lehet ide-oda forgatni, magyarázgatni. Lehet buzgalkodni — amint ezt teszik is — annak kimutatásában, hogy azokban mi nem foglaltatik. De nincsen az a zsonglörködés, amellyel két dolgot elmagyarázni lehessen. Az egyik az, hogy ott egyforma szabadságot ígértek minden itt lakó nemzet számára. A másik pedig az, hogy azok a határozatok legalább is olyan vinculum morálét, olyan erkölcsi lekötélest képeznek, amelyet megszegni politikai erkölcsatlenség elkövetése nélkül nem lehet.

Legyünk türelmessel — mondják. Várjunk, mert ilyen nagy kérdést nem lehet egy-kettőre megoldani. Erre kedvező atmoszférát kell teremteni. Mi nagyon jól tudjuk azt, hogy a romániai sajtósági belpolitikai viszonyok nem nagyon alkalmasak a nagy kérdések megoldására. A kisebbségi kérdés megoldása meg éppen olyan feladat, amelynél a tisztességes megoldás komoly akarása szemben találja magát nemcsak a tulzó nemzeti sovinizmus brüszk nyilvánulásaival, hanem az ellenzéki pártok gyanúsításaival és vádjával is. Mi sajnálattal látjuk azt a tulzó nemzeti sovinizmust, amely a maga számára követelt szabadságot másoktól megtagadja, azzal a szűk látókörű elgondolással, mintha az a szabadság az államnak kárára lenne. A nemzeti érzés szép és elismerendő dolog. De ha sovinizmussá válik, káros és rossz. Mert az olyan, mint az önző ember, aki előtt első az én, azután megint az én, azután jó a semmi és csak mindezek után következik a Te meg az Ó. Amint az önző ember nincs hasznára a társadalomnak, a sovinizista nemzet nincs hasznára a nagy társadalomnak, az emberiségnek, mert gátja a szabadságnak. Mi nem avatkozunk a többségi nemzet pártjainak élet-halálharcába, amely előttünk meg nem szokott eszközökkel, minden esetre nem nyu-

gati formák és módszerek szerint folyik némely pártok részéről. De azt csak nem várhatjuk tőlünk, hogy mi ezekre a különleges viszonyokra való tekintettel szívesen fogadjuk azt, hogy a mi bajaink orvoslása ad graecas calendas (sohanapjáig) elhalasztassék. Elvégre ezeknek a viszonyoknak megváltoztatása, akármenyire az állam érdekében is fekdüjk ez, igazán nem lehet a mi feladatunk és arra nem is lennénk képesek.

Lehetünk mi akárminő türelmesek, hiába való ez akkor, amikor már eddig is olyan jelenségeket kell konstataálnunk, amelyek jogos aggodalmakat kelthetnek bennünk a mi nagy kérdésünk megoldását illetőleg.

Nem akarok részletes kritikát gyakorolni a kormány eddigi működése felett. De némely dologra rá kell mutatnom. Hogy a közigazgatási törvényt velünk szembe valami barátságos, megértő szellem hatná át, bajosan lehet állítani. Igaz, hogy adóbevallást már magyar nyelvű nyomtatványon, magyar nyelven is lehet tenni. Ezenfelül az adóhivatalokban ott van magyar nyelven a hirdetés: Adóhaladékot nem adunk! — Ahogyan az interimári bizottságokat, különösen itt a Székelyföldön, kinevezték, egyenesen megbotrántoztató. Itt a Székelyföldön is, ma is Angelescu kulturoffenzívája uralkodik, kulturzonával, magyarul nem tudó regáti tanítókkal az ugynevezett magyar tannyelvű állami iskolákban. Itt a Székelyföldön, ahol pedig az iskolákat egészen a székely magyarságnak kellene átengedni, mert a kisebbségi szerződés vallási és iskolai kérdésekben helyi önkormányzatot biztosít a székely közületeknek. Angelescu névelmezési rendeletei, amelyek magával a törvénnyel ellentétben vannak, ma is érvényben állanak. Mindezek olyan tények, amelyek a kormány kisebbségi politikáját éppen nem helyezik jó világításba.

Tovább menve: itt van a Csikmegyei községek legelőügye, amelyben a kormány nem akar vagy nem mer a helyi lakosság terrorjával szembe szállani. Hát ez ugyan gyenge auspiciumokat nyit meg előttünk a kisebbségi törvényre nézve. Ott is úgy lesz, hogy valamelyes törvényt majd megszavaztatnak, de ez papíron marad, mert a többségi közvélemény végrehajtani nem engedi? Es itt van a liberálisok legnagyobb gonoszította, a legnagyobb igazságtalanság, amely valaha történt a nap alatt: a Csikmegyei Magánjavak ügye, amiben a mai kormány semmi hajlandóságot nem mutatott a reparációra. Pedig még az avarcsánusok is megígérték kétszer is írásban, hogy ezt az igazságtalanságot orvosolni fogják. Hogyan lehetséges az, hogy a románok négyszer akkora hasoneredetű és természetű javaikat, a naszódit és a karánsebesit, ma is zavartalanul élvezik, a székelység ellenben vagyonától megfosztatott? Hogy jött hozzá az Agrár-komité, hogy kimondja, hogy ez állami vagyon, tehát a román államra kell szállnia? Hisz erre neki nem volt joga, az ilyen kérdés a bírósághoz tartozik. Az Agrár-komité azt csinálta, amit neki Constantinescu miniszter diktált. Utóbbi a parlamentben maga beismerte, hogy ő fundálta ki az elvételnek ezt a kényelmes módját. Azt mondják, ez az ügy véglegesen le van zárva bírói ítélettel. Óriási tévedés és megtévesztés. Először is az Agrár-komité nem bírói fórum. Másodszor lehetne bírói fórum százszor és ezerszer, mert a mi kisebbségi jogaink az államhatalom minden tényével szemben védve vannak. Nekünk a szerződés szavai szerint jogunk van a »jogilag és tényleg egyenlő« elbánásra. Itt ez lett megsértve. Amikor a cseh kisebbségi szerződést csinálták, a csehek azt kívánták, hogy olyan ügyekben, amelyeket a belföldi bíróságok jogérvényes ítélettel elintézték, ne lehessen panasszal menni a Népszövetséghez. A békekonferencia a cseheknek ez a kívánságát elutasította. Mi következik ebből? Az, hogy a kisebbségek az államhatalomnak minden tényével szemben, bárminő formában jelentkeznek, védve vagyunk, ha az kisebbségi jogellenes. Mi ebben a nagy igazságtalanságban is megpróbáltuk a mostani kormányal is a reparációt. Nem kaptuk meg, tehát a mult év júliusában kénytelenek voltunk a végső forumhoz fordulni, a Nemze-

tek Szövetségéhez, amely a mi kisebbségi jogaink védelmére van hivatva. Ez az ügy rövidesen eldől és bizunk abban, hogy ránk nézve kedvezően fog eldőlni.

A kormányelnök azt mondja, hogy a kisebbségi kérdés megoldására kedvező atmoszférát kell és ezt a kedvező atmoszférát minékünk kell megteremtünk. Ha a kormány és pártja ilyen összefüggésben állítja be a kisebbségi kérdés megoldását, akkor az egész egy halva született idea, egy halva született szándék és program. Egy fura miniszteri rendelet szerint állítólag a halva született gyermeknek is nevet kell adni az anyakönyvben. En igazán nem tudom, minek nevezzem ezt a halva született gyermeket. Itt egy nagy félreértésről, a dolgoknak nagy összefüggéséről van szó. Mi azt is nagyon jól tudjuk, hogy minden politikai akcióhoz kedvező atmoszférára kell. Ennek a kedvező atmoszférának a kisebbségi kérdésnél a többségi közvéleményben kell meglenni. A kormányelnök ur azt mondja, hogy ezt a kedvező atmoszférát nekünk kell megteremteni. Hát tehetünk mi ennek érdekében valamit? Tehetünk. De amit mi tehetünk, az csak annyi, hogy többségi közvélemény provokálásától tartózkodjunk. Hát provokáljuk mi azt a közvéleményt? Nem és százszor és ezerszer nem, akárhogy fogják is reánk az ellenkezőt. Es ennek dacára mit látunk? A román sajtó, főleg a bukaresti, állandóan a legszenvedélyesebb, mondhatnám: gyűlölködő hangot használja, míhlyt a magyarokról van szó. Jól jegyezzük meg: a kormány sajtója is. A parlamentben ismételve sértő kijelentések történtek a magyarsággal szemben miniszterek részéről és amikor ezt egyik társunk szóvátette, ezt a többségi párt egyik tagja a többség helyeslése közepette vakmerőségnek nevezte. Ugy látszik, siketeknek és némáknak kellene lennünk, hogy egészen jó magaviselietek legyünk. Fura dolog tőlünk követelni a kedvező atmoszférát megteremtését, amikor a tulsó oldalon ilyen jelenségek vannak, ilyen dolgok történnek.

Naiv feltételezés lenne, hogy mi igyekeznénk kedvezőtlen atmoszférát teremteni, amikor végre akadt egy kormány, amely a kérdés megoldására ismételve komoly fogadalmat tett. De lehetetlenséget tőlünk a kedvező atmoszférát megteremtését illetőleg ne kívánjanak, mert lehetetlenre senki sem kötelezhető. Nem mi vagyunk az okai annak, hogy a tulfűtött nemzeti érzés itt nem bir magával és nem mi vagyunk az okai annak, hogy itt némely pártok részéről még mindig a balkáni politikai mentalitás uralkodik. Semmiképpen sem helyes annak hangoztatása, hogy mi nehezítjük meg a kérdés megoldását. Először azért nem helyes, mert nem felel meg a tényeknek. Másodszor azért nem helyes, mert a kormányt abba a gyanuba keveri, hogy ezzel az ürügygel akar kibújni a megoldás alól.

Már pedig ennek a megoldásnak be kell és pedig mihamarább következnie. Be kell következnie nemcsak a mi érdekünkben, hanem be kell következnie a kormány és pártja érdekében is, mert egy politikai mondás szerint »egy kormány nem járhat el másként, mint egy tisztességes ember« és a kisebbségi programjához való hűtelenség a nemzeti-parasztpárt politikai megbízhatóságát a lehető legkedvezőtlenebb színben mutatná be, egyenesen semmivé tenné. És be kell következnie ennek a megoldásnak az állam érdekében is, mert a belső békét, a nyugodt munka és összefüggés lehetőségét a különböző nemzetek közt csak így lehet biztosítani. Maniu kolozsvári beszédében maga is beismerte, hogy nem akarnak ártani az országának egy olyan politikával, amely ellen-szenves volna a külföld előtt. Ez helyes meglátása a dolognak. Mert azzal tisztában kell lennünk, hogy ma már a világ közvéleménye másként látja, lelkiismerete másként ítéli meg a kisebbségek kérdését, mint 12 év előtt.

Erre nézve csak két bizonyítékot idézek. Franciaország Romániának, tudvalevőleg, a legjobb barátja. És Briand, akkori francia miniszterelnök a Nemzetek Szövetsége tanácsának mult évi tavaszi ülésézésén során ezeket mondta: »Egy államnak semmi érdeke sincsen abban, hogy eltűnjön lakosságának egy része, amely résznek meg-

van a maga külön értéke, külön szel-
leme. Egy olyan állam, amely érzi
erejét, nem is fog erre soha törekedni.
A kisebbségeket meg kell tartani nyel-
vükben, kulturájukban, vallásukban és
tradícióikban. A Nemzetek Szövetségé-
nének múlt évi közgyűlésén pedig
azt mondta Macdonald angol mi-
niszterelnök: »A többségek nagy elő-
joga abban álljon, hogy lehetségessé
tegyék a kisebbségek számára, hogy
ezek jól érezzék magukat politikai
határaitól és büszkék lehessenek
államukhoz való hűségükre. — Re-
méljük és elvárjuk, hogy a román
állam kisebbségi politikája ezekhez az
irányelvekhez fog alkalmazkodni a
jövendőben.

Mi méltányolni tudjuk a kor-
mányt az azt a törekvését, hogy ál-
talánosságban egy tisztességes kor-
mányzati rendszert, amely nem az
önkényen, hanem a jogon és igazsá-
gon alapszik, akarnak bevezetni. Mélt-
ányolni tudjuk ezt, mert amíg általá-
nos szabadság és joguralom nincsen,
addig még kevésbé lehet beszélni
ezekről a kisebbségekkel szemben. De
az az általános joguralom és szabad-
ság nekünk nem elég. Nekünk kisebbsé-
gi szabadságok kellene. Mert hiába
mondják azt: mit akarunk, hát nin-
csenek nekünk is éppen olyan jog-
aink, mint a többséghez tartozóknak?
Itt megint egy nagy félreértés van.
Aki így beszélnek, nem tudnak, vagy
nem akarnak valamit megérteni. Ez
az a mentalitás, amely az alkotmány
készítésénél a liberálisoknál uralkodott.
Dissescu, a liberálisok jogász korifeusa
párna azt mondotta az alkotmány tár-
gyalásakor: »Miután az alkotmány a
kisebbségeknek sem ad kevesebb jogot,
mint a többségieknek, tehát biztosítva
vannak a kisebbségek, hogy ők is
többségek. Ez az a fából vaskarika,
amivel bennünket a liberálisok kormá-
nyoztak egész uralmuk alatt. Amikor
én ezt a mondást egy hírneves kül-
földi nemzetközi jogász előtt repro-
dukáltam, az illető arcán keserű mosoly
jelent meg, amely azt jelentette: hát
ennyire menő hipokrizissal lehet ki-
sebbségeket kormányozni? — A többsé-
gi nemzet ért meg végre a követ-
kezőket: A kisebbségi szabadság az
élethelehetőségeknek az egyformaságát
jelenti a többséghez és kisebbségek-
hez tartozókra egyaránt. Ezt csak a
kisebbségi jogok valóra váltása adja
meg. Ha nem így lenne, kérde-
m: miért alkották meg akkor a kisebbségi
szerződéseket? A román kisebbségi
szerződésnek csak két rendelkezé-
zése van, amely az általános szabad-
ságokra vonatkozik és kilenc rendel-
kezése van, amelyek a kisebbségek
szabadságait biztosítják. A román állam
nem felel meg nemzetközi kötelezett-
ségének, ha csak a két rendelkezést
teljesíti, a kilencet azonban teljesítet-
lenül hagyja. Ez ismét olyan dolog,
amit nem lehet elmagyarázni, mert a
számítással igazán nem lehet kikez-
deni. A kilenc mindig több a kettőnél.

Ezt a mi nagy kérdésünket a
vállalt kötelezettségek értelmében és a
jog és igazság szellemében meg kell
oldani.

Nagyon csodálna az, aki azt
hinné, hogy a kisebbség élete, sorsa
csak a hatalom magatartásától függ.
Ez mindenesetre fontos tényező. De
hiába a legliberálisabb kisebbségi kor-
mánypolitika, ha a kisebbség élni nem
akar és élni nem tud, ha nincs élet-
energiája a fennmaradásra és fejlő-
désre. Viszont mostoha kisebbségi
kormánypolitikával lehet egy kisebbsé-
get legyöngíteni, leszegényíteni, de
elmúlásra itélni nem lehet, ha a kisebbsé-
gnek van életenergiája, mert ez az
elpusztítást meg nem engedi.

A kisebbségi élet egy külön küz-
delmekkel terhelt élet, amely külön
követeléseket támaszt e küzdelmek
megvívóiban. A kisebbségi élet egy
külön harc, amely megméri a lelkeket.
Es ha az életnek egy folytatódólagos
tetté kell változni, hogy magasabb
céljainak megfelelhessen, kétszeresen
áll ez a kisebbségi életre. A kisebbsé-
gi életnek megvan a maga külön
parancsszava, megvan a maga kü-
lön etikája. Legfőbb parancsszava a
shakespeare-i intelem: Légy hű önma-
gadhoz! Legfőbb etikai elve: a kol-
lektív kisebbségi nemzeti eszme szol-
gálat. — Ami azt jelenti, hogy az
egyes mindig mint az egész részét
tekintse magát és előtte az egész, a
kisebbségi nemzet érdeke legyen a fő

és nem a saját érdeke. Mi következik
ebből a két főparancsból? Fajszere-
tet, kisebbségi közületi érzés, a közös
történelmi sors átérzése, áldozatkész-
ség és alrendeltségi tudat, egység és
összetartás. Ezek a kisebbségi nem-
zeti életre olyan nélkülözhetetlenek,
mint az ember fizikai életére a nap
és a levegő. Már pedig nekünk csak
egy célunk lehet: az itteni magyarság
életben tartása és fejlődése.

De ez hősies küzdelmet, óriási
munkát kíván. Óriási, mert a kisebbsé-
gi sors a magára hagyottságot je-
lenti, minden erőnkét tehát csak ön-
magunkból kell merítenünk. Ebben az
óriási munkában mindenkinek, a gyer-
mekektől az aggastyánig, a legszegé-
nyebbtől a leggazdagabbig minden-
kinek megvan a maga része, a maga
kötelessége. Aki ezt nem vállalja, az
csak félelmes, aki a maga szempont-
jából élhet egy kényelmes életet, de
a kisebbségi eszme szempontjából
csak semmitérvő életet él. Ma itt min-
denkinek csak annyi értéke van,
amennyi értéket ő a kisebbségi nem-
zeti életre jelent, amennyi értéket tud
behozni ebbe az életbe. Ezt soha
ne feledjük el és mindenkit e szerint
becsüljünk meg. Itt nincs más válasz-
tás: vagy a küzdők sorába áll valaki,
vagy pedig kilépett az erdélyi magyar-
ságból. Ezt a munkát kell vállalnunk,
ha élni akarunk.

Mi államunknak lojális polgá-
rai akarunk lenni, amint eddig is
mindig voltunk, de magyar nemzeti-
ségünkben nem engedhetünk. Ezt oda
nem adhatjuk, mert erre nekünk szer-
ződéseknél és törvényeknél sokkal
erősebb jogalapunk, isteni jogunk van,
amely tőlünk el nem vehető.

Lehet, hogy még sok küzdelem,
sok megpróbáltatás vár reánk. De mi
mindent vállalunk és mindent bizva
vállalhatunk, mert ez a nép, amely
egy Bethlen Gábornak adott a világtör-
ténelemnek, rég megszerezte a jogot
az életre, arra, hogy neki is jusson
hely a verőfény alatt. És hogyan biz-
nánk a jövőben, amikor a mi derék,
már annyi harcot kiállt, de faji érzés-
ben soha meg nem tántorodott, sza-
badságához mindig a legszívósabban
ragaszkodó székely néptünetet látjuk?
A régi világban a székelységnek két
politikai jellemvonása volt: Minden
székely nemes és minden székely ka-
tona. Legyen így a jövőben is. Legyünk
nemeseink kisebbségi nemzeti érüle-
tünkben, gondolkodásunkban és aka-
rásunkban. Es legyünk katonák a foly-
tonos, áldozatos munkában. Legyünk
hűek önmagunkhoz és akkor nem ma-
radhat el az isteni segedelem. Es ak-
kor — a nagy fejedelem utolsó sza-
vaival végzem — ki ellentünk? Senki,
senki nem lehet!

A többi szónok.

Balogh Arthur hatalmas beszéde
után Laár Ferenc képviselőnk szö-
lött röviden, de annál lelkesebben és lel-
kesítő hatással. Foglalkozott a Maniu-
kormány alatt is megnyilvánult bánal-
makkal, Vaidának ismert kijelentésével,
hogy »a magyarok még nem szenved-
tek eleget«. Mi azonban minden szen-
vedés után is élni fogunk.

Sebesi János dr. beszédében éles
hangon támadta azokat, akik várme-
gyénkben illetéktelenül, a rágalmasz,
ferdítés hamis eszközeivel akarnak ál-
landóan zavart kelteni, hogy abból
önző módon hasznot húzzanak. A
székelység azonban már igazi mivoltá-
ban ismeri ezeket, s alkalomadtán
méltó feleletet ad a hamis mesterke-
désekre.

Ugyanilyen értelemben és fre-
tikus hatás mellett szö-
lött Abrudbá-
nyai Ede dr. is, aki az igazszívű ma-
gyarokkal szemben a fajárulásra vete-
medőket rothadt szívű magyaroknak
nevezte. Hiszi azonban, hogy mindezek
gonoszágai és sok megpróbáltatásunk
dacára a magyarság tovább is meg-
fogja állani itt a helyét, s az igazság,
az Isten fáklyájának világa mellett, az
önmaga erejével fog előre haladni a
boldogulás útján!

A d. u. 3 óráig tartó gyűlés utolsó
szónoka Sándor Pál farcádi székely
gazda volt, ki lelkes szavakkal fejezte
ki a párt iránti bizalmát, s buzdított
a »konkolyinak« a buzából való ki-
gyomlálására.

Magyar Testvérek!

A Magyar Párt az alább látható önálló
listával megy a február 5-ikére kitűzött megye-
tanács-választásba. Az ellenfelek nagyrészen most
is a magyarság régi ellenségeiből, a karikás álma-
gyarokból kerülnek ki. A karikások listáján, ha ugyan
megkapnák a szavazatok 20 százalékát, a következő
hat jelölt jöhet be: Laslo Iuliu g. kath. esperes, Dr. Réti
Imre volt pap, Dr. Kálmán József ügyvéd, Dr. Györfi
Imre orvos, Dr. Darlocea Mircea ügyvéd és Cseke Sán-
dor kisgazda. A karikás vezérek tehát, akik eddig
»gazdapártnak« hirdették magukat, most a lista vé-
gére tették a gazdákat, ahol nem jöhetnek be.
Most már csak tölteléknek használják fel a gazdá-
kat. Hasonlítások össze ezt a listát a Magyar Párt
listájának akár az elejével, akár a végével és könnyű
lesz a választás, hogy kire akarjátok bizni e szín-
magyar vármegye közigazgatását?

Amikor a fülkébe fogtok menni szavazni, gon-
doljatok a magyar nyelvtilalomra, az üldözött ma-
gyar népoktatásra, a »leszállított« közterhekre, az ön-
állóságuktól megfosztott és össze-vissza zavart köz-
ségekre és gondoljátok meg, hogy minden egyes
szavazat az összmagyarság sorsát emelheti fel, vagy
teheti még keservebbé!

A Magyar Párt vezetősége.

1. Sebesi János dr., Székelyudvarhely
2. Soó Gáspár, Székelyudvarhely
3. Fábrián József kisgazda, Korond
4. Dr. Mezey Ödön orvos, Székelyudvarhely
5. Jakab Antal kisgazda, Farkaslaka
6. Vajda Ferenc ref. esperes, Székelyudvarhely
7. Dr. Elekes Dénes ügyvéd, Székelykeresztur
8. Máthé Mózes kisgazda, Oklánd
9. Kakucs Ferenc plebános, Kadicsfalva
10. Dr. Jodál Gábor ügyvéd, Székelyudvarhely
11. Kovács Miklós kisgazda, Kobátfalva
12. Frólich Ottó tanár, Székelyudvarhely
13. Dr. Nagy Lajos ügyvéd, Székelyudvarhely
14. Lőrinczi Dénes szövetkezeti igazgató, Etéd
15. Balázs András unit. esperes, Székelyderzs
16. Szakáts Zoltán gazda, Bikafalva
17. Kovács Lázár iparos, Székelyudvarhely
18. Gál Gyula kisgazda, Oroszhegy
19. Szabady Tivadar birtokos, Székelyudvarhely
20. Szabó András tanár, Székelyudvarhely
21. Kiss Károly felekezeti tanító, Vargyas
22. Bartalus Izsák gazda, Szentdemeter
23. Tar Mihály gazda, Erdőszentgyörgy
24. Szakáts Miklós bankigazgató, Székelykeresztur
25. Daniel Áron kisgazda, Szentegyházfalva
26. Kiss István ref. lelkész, Kecset
27. Benedekfi Sándor kisgazda, Rugonfalva
28. Biró Lajos tanár, Székelyudvarhely
29. Imreh Pál kisgazda, Homoródszentpál
30. Ilyés Orbán Balázs kisgazda, Székelypálfalva

Elcsúpták a bírói állásból Pethő
Mózes tekintélyes magyarhermányi szé-
kely gazdát a karikások, mert három-
szori felszólításra sem volt hajlandó a
karikáspárt megyei tanácsosi jelöltsé-
gét elfogadni, pontosabban szólva: a
jelöltséget vállaló nyilatkozatot aláírni.
Pethő Mózesnek nem a bírói hivatal
volt a fontos, neki az volt a fontos,
hogy fölemelt fejjel, csorbítatlan tekin-
téllyel és büszke székely öntudattal
járhasson az Erdővidéken. Pethő Mó-
zesnek igaza van.

Mégis csak az új községi taná-
csok fogják a jegyzőket megválasz-
tani. Bukarestből, pártirodánktól ka-
pott legújabb értesülésünk szerint,
a belügyminiszterium a jegyzői állá-
sok betöltésére vonatkozóan úgy
intézkedett, hogy a községi és kör-
jegyzői állások végleges betöltését
a választandó tanácsok fogják eszkö-
zölni. Az interimaris bizottságok tehát
csak ideiglenesen tölthetik be a jegyzői
állásokat.

Az Országos Magyar Párt kiáltványa a magyarsághoz a választások ügyében.

Magyar Testvérek!

Polgári közéletünk újabb választási mozgalommal kezdődik ebben az esztendőben s a népbizalomból reánk háruló kötelesség teljesítéseképpen szólnunk ismét hozzátok, hogy a magyar öntudat követelményeihez méltóképpen cselekedjétek. Új közigazgatási rendszer nagy átalakulásai indultak meg és ezuttal a megye, a község (városok és falvak) élére kell vezető testületeket választanunk. Polgári életérdeke mindnyájunknak — külön-külön és összességünkben — hogy a közigazgatási testületek összetételében a magyarság a maga számbeli s értékbeli megfelelő képviselőit kiharcolja. Amilyen önkormányzati lehetőségeket ad a lakosság számára ez a törvény, amely amugyis tele van a kisebbségekre nézve súlyosan sérelmes intézkedésekkel s amelyben már eleve gondoskodtak a mi képviselőink megőrzéséről, mindazokból ki kell követelnünk a népünk mindenütt megillető részt, mert különben létfenntartásunk végső gondjait engedjük a fejünk felett feltornyosulni.

Eleddig sok választási küzdelmet állott ki tiz esztendő s kisebbségi sorsában a magyarság. Testvéreink, valamennyien megszerezhetétek azt a mindennél tisztultabb bizonyosságot, hogy magyar választópolgár csak a magyar összetartásában érvényesítheti a maga igazságát. A külön utakra eltévelyedettek olyan foszlányokban szakadnak le a magyarság testéből, amelyeknek nincsen többé hovatarozandóságuk és a sehonnaiak elhagyottsága lesz az ő sorsuk. Nincsen olyan magyar igazság, nincsen olyan jogos polgári életérdek, amit a Magyar Párt fel ne ölelne és képviselni ne tudhatna. Magyar választópolgárnak s annak a magyar nőnek, kit először ruházott fel szavazati joggal a törvényhozás, azt a magatartást kell tanúsítania, amit számára kijelölt a Magyar Párt, amely átveszi, összegyűjti valamennyiünk kívánságait, gondjait, követelését és erejét s érvényre juttatni törekszik minden igyekezettel.

A magyarság elég öntudatról tett tanubizonyosságot az eddigi választási küzdelmekben ahoz, hogy bizni lehessen ezuttal is törhetetlen és méltóságteljes magatartásában. Az öntu-

datosság kiállott eddigi erőpróbáinak tanulságai alapján bizunk abban: senkit sem fog meglepésztetni az, hogy a vegyes lakosságú megyék és községek egyrészében a Magyar Párt választási megegyezés megkötését tartotta célszerűnek más párttal. Nem politikai paktumok ezek, hanem csak a választási sikernek minél nyugodtabb, minél erősebb biztosítása érdekében kötött rövidlejáratu megállapodások ott, ahol a szükség és a megértés ezt lehetővé tették; de a magyar ember számára csak a Magyar Párt, a magyar összetartásnak ez a minden érdeket és megfontolást képviselő közössége köthet megállapodást. A magyar választó magatartását mindenben, mindenütt a Magyar Párt illetékes megyei tagozata irányítja. Kövessétek a tagozati vezetőségek utmutatását és bizzatok benne, mert minden megye tagozata csak úgy köthetett más párttal megállapodást, hogy azt a mi országos vezetőségünk jóváhagyta.

Magyar Testvérek! Ahol elég erősek vagyunk a küzdelem önálló felvételére s ahol nem akadt megértő társ a magyarság választási igényeinek az elismerésére, ott meg kell mutatnunk, hogy magunkban is helyt tudunk állani polgári jogainknak védelmében. Nincsen mitől tartanunk és nincsen miért aggódalmaskodnunk: az igazság útján magyar szívvvel és a magyar lélek céltudatosságával haladhat minden testvérünk az urnák felé. A Magyar Párt listája és jelölései a magyar szavazó igazságát keresik, jogait követelik. Megszenvetett súlyos esztendő után a mérhetetlenné nőtt polgári gondok újabb megterhelései elé nézünk, ha az egység kipróbált erejében védelmet nem keresünk. Sorsunk enyhítését, terheink könnyítését, szavunknak érvényét, létünk fennmaradását akarja a megyei, városi és községi székházakban kiküzdeni a Magyar Párt.

Magyar Testvéreink! Cselekedjétek, szavazzatok a megyei tagozataink vezetőségeinek utasításai szerint és így legyen áldás összetartásotokon, mert átok sujt rá minden széthuzásra! Kolozsvár, 1930 januárius.

Gróf Bethlen György,

az Országos Magyar Párt elnöke.

Dr. Deák Gyula, főtitkár.

Török Mózes, Gál József, György Viktor, Sándor Dénes, Lőrincz László, Ifj. Rösler Károly, Lőrinczi Jankó, Tassaly József, Ifj. Kovács Dénes, Szabó Dénes, Szabó Károly, Fülel Dénes, Sorger Ferenc, Bálint Gábor, Bardocz József. — 46 tag.

Nagyválasztmány: Herczeg Albert, Benedek Géza, Nagy János, Bartók Sándor, Szabó Dénes, Katona József, Nagy Balázs Lajos, Érszalacsi Kovács Ferenc, Sándor János, Id. Hegyi Pál, Kovács B. Lajos, Márton Dénes, Márton János, Bokor András, Dr. Vánky Kálmán, Bíró Sándor, László Ignác tanár, Fazakas Gáspár, Paschek Viktor, Könczey István, Kelemen Lajos, Kovács István fényképész, Orbán Dénes, Pluhár Gábor, Keszler Albert, Fancsali Bálint, Ambrus Mihály, Ihász Jenő, Fekete Béni, Fekete Dénes, Csörgő Balázs, Dobai János szabó, Szeles Dénes, Verestői István, Lőrincz József asztalos, Szakács Gyula kereskedő, Kassay F. Domokos, Daróczy Dénes, Kovács Ernő, Képiró Lajos, Katona Miklós, Cseke Lajos, Dragomán Domokos, Szabó Antal, Bándi Imre, Dr. Molnár Imre, Dr. Szabó József, Dr. Lukácsffy Elek, Dr. Sebessy Ákos, Katona István, Dr. Szabó Gábor, Pál Joachim, Varga Béla, Báncs Lajos, Csiki Domokos, Bokor István, Hadnagy Sándor, Gellérd Lajos, Simó János, Kiss Sándor napszámos, Székely János asztalos. — 61 tag.

A közgyűlés a jelölő bizottság javaslatát egyhangu lelkesedéssel pécselette meg, mire Mezei Ödön dr. a bizottság által ajánlott személyeket megválasztottaknak jelentette ki, s a közgyűlés nevében a régi tisztikarnak köszönetet, a megválasztott új vezetőknek munkálkodásukhoz sikert kívánva, az elnöki széket az új elnöknek: Vajda Ferenc ref. esperesnek adta át. Vajda Ferenc meghatottan mondott köszönetet a közgyűlés bizalmáért. Nem ad programot, mondotta, mert az ő eddigi működését és közéleti szereplését ismerik. Hangsúlyozta, hogy a beléje helyezett bizalomnak igyekezni fog teljes erejéből megfelelni. Bíró Lajos tanár, főtitkár is meghatva köszöntö meg a bizalmat, bár azon a meggyőződésen van, hogy erre az állásra fiatalabb munkaerőt kellett volna állítani. Az a lelkesedés, mivel a közgyűlésen jelenlevők Bíró Lajos beszédét fogadták, legjobban dokumentálta

városunk polgárságának az új főtitkár személyéhez való ragaszkodását.

Hinléder F. Ákos dr. vármegyei tagozati ügyvezető elnök a paktumtárgyalás eredménytelenségének okait ismertette nagy figyelem közepette, s felolvasta a magyar pártnak a megyei választásokra beadott jelölő listáját, a jelenlevőket felhíván, hogy a nagy gondal összeállított lista sikerre juttatása, s a magyar becsület megvédése érdekében minden lehető kövessenek el. A közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy a párt a közigazgatási választásokon önálló listával vesz részt, s a legteljesebb siker bizonyosságának érzésével oszlott széjjel.

Az adóvallomások beadásának határidejét, egy újabb megjelent pénzügyminiszteri rendelettel elhalasztották. Az új intézkedés szerint magánosoknak február 8-ig, vállalatoknak és nagy cégeknek február 28-ig kell az adóvallomást beadni.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely.

Van szerencsém a község szives tudomására hozni, hogy saját készítményű

ablak-rolettákat

készíték Székelykeresztúron. Rendeléseket Udvarhelyen felvesz Szabó András szításmester, Temető utca 13 sz. alatt. Ugyanott kész sziták is kaphatók. Hirtelrepe személyeknek részletfizetési kedvezményt nyújtok

Tisztelettel: **BALOGH JÁNOSNÉ** roletta-készítő, Cristur-Sz.-keresztúr.

x Eladó egy könnyű sárga kocsi, féderes, cím a kiadóhivatalban.

Ha

olcsó és jó sapkát, kalapot akar: a **KESZLER** kalapüzletéből Odorheiu Eötvös-utca 4 sz. a. vegyen, hol mindenfajta uri- és férfi-kalapokat nagy választékban kaphat.

A Székelyudvarhely városi magyar párttagozat közgyűlése.

A Magyar Párt székelyudvarhelyi városi tagozata tisztújító közgyűlését vasárnap délután 4 órakor tartotta meg nagyszámú közönség részvételével, a Párt-Otthon helyiségében. Jodál Gábor dr. tagozati elnök nagy hatást keltő megnyitó beszédében a magyar egység fontosságára és jelentőségére hívta fel a jelenlevők figyelmét, majd bejelentette az egész tisztikar lemondását, azzal a kéréssel, hogy személyének újra megválasztásától tekintsen el a közgyűlés, mert a vármegyei tagozati elnökség munkaerjét teljesen igénybe veszi.

A választások megejtésének idejére korelnöknek Mezei Ödön dr.-t javasolta, ki a közgyűlés vezetését átvéve, egy 7 tagú jelölő bizottság kiküldését indítványozta. A Gyarmathy István ipartestületi elnök vezetése alatt működő jelölő bizottság, a jelölést az alábbiak szerint ejtette meg.

Elnök: Vajda Ferenc. **Társelnökök:** Dr. Nagy Lajos, Kovács Lázár. **Alelnökök:** Orbán Endre, Kovács Dé-

nes id., Pap Dezső, Ferencz József, Rájk József. **Főtitkár:** Bíró Lajos. **Titkárok:** Jancsó Béla, Benkő József kántor. **Főjegyző:** Dr. Ráduly István. **Jegyzők:** Zakariás Miklós, Benkő József csizmadia. **Pénztáros:** Bíró Gyula. **Ellenőrök:** Stemmer Dénes, Vida Gyula.

Intézőbizottság: (Elnök, alelnökök, főtitkár, főjegyző, pénztáros), Pál István, Szőke István, Dr. Sebesi János, Frölich Ottó, Kiss Sándor, Debiczky Béla, Szabó András, Dr. Mezei Ödön, Simó Mátyás, Dr. Kassay F. István, Tamás Albert, Kassay F. Dénes, Csiki Albert, Dr. Gönczy Gábor, Szigethy Dénes, Varró Elek, Hánn József, Tompa László, Bogáthy Lajos, Bodrogi Balázs, Dr. Orbán Domokos, Becsek Aladár, Haáz Rezső, Veress Donát, Szabady Tivadar, Forró Géza, Dr. Dobos Ferenc, Kerestély Gyula, Ifj. Nagy Dénes, Gyarmathy István, Felméri József,

E jelben győzni fogsz!

Szavazz e jelre, mert ez az Országos Magyar Párt választási jele!